

Włodzimierz MAJDEWICZ

Zaczęło się przed wiekiem

Jeszcze nie przebrzmiały echa uroczystych obchodów setnej rocznicy powstania Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego, a już przed nami kolejna bardzo ważna rocznica. W sobotę 2 czerwca 2007 roku obchodzić będziemy

100 rocznicę PIERWSZEJ ZBIOROWEJ WYCIECZKI POLSKIEGO TOWARZYSTWA KRAJOZNAWCZEGO.

Dokładnie sto lat przed tą datą, w dniu 2 czerwca 1907 roku w pochmurny deszczowy poranek z przystani rzecznej w Warszawie odpłynęły w dół Wisły wypełnione turystami dwa parowce „Kopernik” i „Nadwiślanin”. Wkrótce zaczęło się rozpogadzać, czyste niebo i piękna pogoda towarzyszyły turystom do końca wycieczki. Celem tej eskapady była Puszcza Kampinoska.

Tak sto lat temu rozpoczęła się wycieczka, która przeszła do historii. Na pokładach statków panowała wesoła atmosfera, naprędce zorganizowany chór wykonywał pieśni. Wśród zebranych rozprowadzano mapy Puszczy Kampinoskiej. Dużym powodzeniem cieszyły się wykonane według projektu Mikołaja Wisznickiego okolicznościowe pocztówki.

Statki minęły Zakroczym i po pół godzinie dobiły do lewego brzegu Wisły. Od tego miejsca rozpoczęła się piesza wędrówka w kierunku lasów Puszczy Kampinoskiej przez Leoncin i Teofilów.

W sprawozdaniu z tej wycieczki, które opublikowano w 1907 roku Roczniku Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego odnotowano:

„Droga była piaszczysta, kurz dokuczył, lecz ożywienie ogólne nie słabło, mimo tych przeciwności.”

Część starszych uczestników wycieczki przebyło tę trasę jadąc przygotowanymi wcześniej umajonymi furmankami.

Wycieczkę prowadzili Aleksander Janowski i Kazimierz Kulwieć. Wszyscy w pogodnym nastroju przybyli na leśną polanę, z której widać było już zabudowania wsi Stara Dąbrowa.

Do tego upamiętnionego dziś tablicą miejsca dotarło 387 turystów – krajoznawców. Chętnych było więcej, ale wynajęte przez

organizatorów dwa duże wiślane parostatki więcej osób zabrać nie mogły. Zadbano o krajoznawcze elementy programu, jest o tym mowa we wspomnianym sprawozdaniu.

„Do lasu przybyli także nadleśni puszczy, którzy otrzymali dyspozycje udzielania informacji. Po rozłożeniu się obozem na skraju lasu i po półgodzinnym wypoczynku, p. Kulwiec z liczną grupą młodzieży skierował się ku nizinie pod Dąbrową, gdzie zgromadzono obfite zbiory botaniczne.”

Była to pierwsza zbiorowa wycieczka powstałego zaledwie pół roku wcześniej, na początku grudnia 1906 roku Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego.

Sprawozdanie zakończono następującym zdaniem:

„Cała wycieczka odbyła się bez żadnych przeszkód, trudności lub niewygód. Nastrój panował znakomity. Wycieczka rozpoczynająca tę działalność Towarzystwa udała się doskonale”.

Było to istotne wydarzenie; próba sił organizacyjnych młodego PTK zakończyła się powodzeniem, jednocześnie sprawdziła się koncepcja pewnego modelu masowej imprezy turystyczno-krajoznawczej. Dla nas, propagatorów różnych form pieszego wędrowania ta historyczna impreza, ta wycieczka-symbol to przede wszystkim ***pierwsza zbiorowa wycieczka piesza.***

Dla organizatorów wycieczek i rajdów pieszych oraz dla rzeszy turystów pieszych ta wycieczka z czerwca 1907 roku była początkiem drogi i wskazaniem kierunku dla wszystkich następnych imprez turystyki pieszej. Dlatego mimo upływu lat wciąż wracamy do tego wydarzenia, co dziesięć lat przy okazji kolejnych jego rocznic.

W latach 1977, 1987, 1997 Komisja Turystyki Pieszej ZG PTTK przypominała pierwszą zbiorową wycieczkę Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego, zachęcała komórki terenowe do organizacji ogólnopolskich rocznicowych imprez pieszych.

Tym razem ***„nasze święto piechurów”*** ze względu na 100. rocznicę ma szczególną wymowę.

Wszystkie działające na terenie Polski Oddziały PTTK, komórki turystyki pieszej i wszystkich entuzjastów pieszego wędrowania zapraszamy do udziału w Ogólnopolskiej akcji imprez rocznicowych

***„PTTK W 100. ROCZNICĘ PIERWSZEJ ZBIOROWEJ
WYCIECZKI
POLSKIEGO TOWARZYSTWA KRAJOZNAWCZEGO
1907-2007”***

Na kolejnych stronach publikujemy list przewodniczącego Komisji Turystyki Pieszej ZG PTTK skierowany do ogniw terenowych turystyki pieszej naszego Towarzystwa wraz z założeniami organizacyjnymi wyżej wymienionej akcji.